

Tárgytematika / Course Description

Mit üzen Bibó István a mának?

N_DO129

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Szoboszlai-Kiss Katalin

Félév / Semester: 2024/25/2

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 6/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy célja Bibó István szellemi hagyatékának kutatása és elmélyítése. Elsősorban Bibó István jogbölcseleti, jogelméleti és közéleti munkásságát tárjuk fel. Bibó István a 20. századi magyar történelem emblematikus alakja, személyes élete a 20. századi elnyomó diktatúra történeti feltárására is alapot ad. Bibó István minden elnyomó rendszerrel szembenálló értelmiségiként, jogászként vagy éppen politikai elítéltként felszólalt, tevékenykedett és erkölcsi tartásával üzent. A tantárgy kiváló alkalmat ad a győri doktori képzés keretei között Bibó István örökségének aktualizálására azzal a nem rejtegetett célal, hogy új publikációk és kutatási eredmények szülessenek a doktori iskola hallgatóinak tollából. A Jog-Állam-Politika szerkesztősége ezen tanulmányok publikálásra nyitott és örömmel fogja közölni lektorálást követően.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Bibó István portréja. Életének főbb csomópontjai

Bibó István és a Márciusi Front

A szabadságszertő ember tízparancsolata

A hatalommegosztás problémája

Etika és büntetőjog

Bibó István válságelemzései: a Válasz évek és cikkek

1956

A fogoly Bibó

Az elnyomó rendszer foglyaként

Bibó az értelmiségi és közíró

Hanák Gábor és Huszár Tibor interjúkötete

Bibó István halála és az Emlékkönyv. Rendszerváltó hangulat

Bibó recepciótörténet és Szakkollégium

Bibó István - Örökségünk

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Publikáció megírása a kurzusvezetőkkel, oktatókkal egyeztetve és vezetésükkel. A tanulmány a Jog-Állam-Politikában megjelenésre kerülhet.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

BIBÓ István 1986a [1942]. Elit és szociális érzék. In: Uő. Válogatott tanulmányok. Első kötet, 1935–1944. Magvető Könyvkiadó, Budapest

BIBÓ István 1986b [1944]. Jogszerű közigazgatás, eredményes közigazgatás, erős végrehajtó hatalom. In: Uő. Válogatott tanulmányok. Első kötet, 1935–1944. Magvető Könyvkiadó, Budapest

BIBÓ István 1986c [1947]. Az államhatalmak elválasztása egykor és most. In: Uő. Válogatott tanulmányok. Második kötet, 1945–1949. Magvető Könyvkiadó, Budapest
BIBÓ István 1986a [1942]. Elit és szociális érzék. In: Uő. Válogatott tanulmányok. Első kötet, 1935–1944. Magvető Könyvkiadó, Budapest

BIBÓ István 1986b [1944]. Jogszerű közigazgatás, eredményes közigazgatás, erős végrehajtó hatalom. In: Uő. Válogatott tanulmányok. Első kötet, 1935–1944. Magvető Könyvkiadó, Budapest

A szankciók kérdése a nemzetközi jogban. Szeged, 1934.; Kényszer, jog, szabadság. Szeged, 1935.; Korunk diagnózisa. Budapest, 1943.; A szabadságszerető ember politikai tízparancsolata. Budapest, 1938–1940.; Jogszerű közigazgatás, eredményes közigazgatás, erős végrehajtó hatalom. Budapest, 1944.; A magyar demokrácia válsága. Budapest, 1945.; A kelet-európai kisállamok nyomorúsága. Budapest, 1946.; A békeszerződés és a magyar demokrácia. Budapest, 1946.; A magyar társadalomfejlődés és az 1945. évi változás értelme. Budapest, 1947.; Eltorzult magyar alkat, zsákutcás magyar történelem. Budapest, 1948.; Zsidókérdés Magyarországon 1944 után. Budapest, 1948.; Magyarok! Budapest, 1956.; Tervezet a magyar kérdés kompromisszumos megoldására. Budapest, 1956.; Levél Nagy Imréhez. Budapest, 1956.; Magyarország helyzete és a világhelyzet. Budapest, 1957.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

DÉNES Iván Zoltán (szerk.) 2016–2018–2020. Bibó István összegyűjtött írásai. 1–3. kötet. Kalligram Kiadó, Budapest
CSEPREGI András 2021. „Boldogok a békét teremtők”. Luther Kiadó, Budapest

GYARMATI György 2021. Bibó István kortársi környezetben. Kronosz Könyvkiadó Kft., Budapest

GYARMATI György – KUKORELLI István (szerk.) 2009. Kortársak Bibóról. Előadások a Bibó István Szakkollégiumban. ELTE, Budapest

HUSZÁR Tibor 1989. Bibó István. Beszélgetések, politikai-életrajzi dokumentumok. Kolonel, Debrecen

KENEDI János (szerk.) 1996. A fogoly Bibó István vallomásai az 1956-os forradalomról. 1956-os Intézet, Budapest

KERTÉSZ Dezső 1992. Egy fejjel mindenkinél magasb. (Visszaemlékezés). In: DÉNES Iván Zoltán (szerk.) Bibó István életművének aktualitása. Szeged, Friedrich–Ebert Stiftung

KOVÁCS Gábor 2004. Az életút. In: Rubicon, 4., 9–12.

KUKORELLI István 2021. Három István, három nemzeti ünnep, három példakép. Méry Ratio

KUKORELLI István – SZOBOSZLAI-KISS Katalin 2023. Bibó István a szabadság megvallásának alaptételeiről – A szabadságszerető ember tízparancsolatának genezisztörténete, értelmezése és morálfilozófiai elemzése. In: PESTI Sándor – SZOBOSZLAI-KISS Katalin (szerk.) Homo Politicus. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 85–110.

SZÉCHENYI Ágnes 2009. Lélegzetvétel. Válasz 1946–1949. Argumentum Kiadó, Budapest